

RADICALE ONZEKERHEID

Tekst: *Joris Luyendijk*

Of ik nu met mensen uit de politiek praat, het bedrijfsleven – groot en klein – of met wetenschappers, journalisten en andere professionals... De term 'radicale onzekerheid' komt steeds weer terug. Hoe krijg je er greep op? Kan dat überhaupt? En zo nee, hoe pas je de cultuur en opzet van je organisatie hierop aan?

Dit zijn grote vragen die naar mijn indruk het gebruikelijke MBA-denkkader van consultants en adviseurs ver overstijgen. Deze groep is opgeleid en groot geworden in een stabiele wereld waarin je kunt optimaliseren; kleine of wat grotere 'tweaks' aan het bestaande proces met als uitkomst een toename aan efficiëntie.

Maar wat als het opeens niet meer gaat om een procentje meer rendement, maar om overleven in een radicaal nieuwe situatie? Rusland dat opeens weer assertief dan wel agressief wordt, met oorlog en sancties tot gevolg. Vluchtelingengolven, digitalisering en abrupte klimaatverandering. Een man in het Witte Huis die openlijk de idealen van emancipatie, democratie en vrijhandel van de afgelopen zestig jaar aanvalt, ondermijnt, belachelijk maakt...

Het is interessant eens te kijken naar een sector die een paar jaar terug opeens in radicale onzekerheid verkeerde: de financiële. Voor de crash van september 2008 was in de City van Londen de Rabobank het lulletje van de klas. Wie echt niks kon en wilde, ging daar werken.

Dan Lehman Brothers. Die begrepen het, kijk maar hoe ze met geniale financiële 'innovatie' erin slaagden elk jaar weer meer rendement uit hun eigen kapitaal te peuren.

Daar wilde je werken, toch?

Toen knalde – in de herfst van 2017 – precies tien jaar geleden – de boel in elkaar op een manier die vooraf vrijwel geen insider voorzag. In één klap waren de aandelen waarin al die Lehman bankiers al waren betaald waardeloos. Rabobank intussen werd overspoeld met sollicitaties. Want daar had men buffers; lulletjes in stabiele tijden, veilige havens bij storm.

We zitten in een nieuwe wereld. Dit is echt eng, vind ik, want niets is meer vanzelfsprekend. Maar het is ook adembenemend inspirerend. Onder druk wordt alles vloeibaar en dat betekent behalve enorme nieuwe bedreigingen ook mogelijkheden die tien jaar geleden nog ondenkbaar waren – letterlijk. 🗨️

Joris Luyendijk studeerde politicologie, geschiedenis, antropologie en Arabisch. Voor de Volkskrant en Radio 1, en later NRC Handelsblad en NOS, was hij correspondent in het Midden-Oosten. In 2011 verhuisde hij naar Engeland om blogs te schrijven over de financiële wereld voor The Guardian. Luyendijk schreef een aantal boeken, waaronder 'Het zijn net mensen' en 'Dit kan niet waar zijn'.

info@speakersacademy.nl